

Tämä sivu on konekäännetty [\[Linkki\]](#). Konekäännökset voivat sisältää virheitä, jotka saattavat heikentää selkeyttä ja tarkkuutta. Oikeusasiamies ei vastaa mahdollisista epäjohtonmukaisuuksista. Tietojen luotettavuus ja oikeusvarmuus varmistuvat lukemalla edellä linkitetty lähdekielinen versio (englanti). Lisätietoja on [kieli- ja käännöskäytännöissämme](#) [\[Linkki\]](#).

Päätös asiassa 1375/2016/JAS - Päätös asiassa X, joka koskee huolenaiheiden käsittelyä Euroopan komissiossa rikkakasvien torjunta-aineen valmistusaineen, glyfosaatin, hyväksymisen uusimisen yhteydessä

Päätös

Kanteluasia 1375/2016/JAS - **Tutkittavaksi otetut kantelut, pvm 08/02/2017 - Päätökset, pvm 08/02/2017 - Toimielin, jota kantelu koskee** Euroopan komissio (Ei hallinnollista epäkohtaa) |

Asianmukainen yhteydenpito kansalaisiin on osa julkisen elimen hyvää hallintotapaa. Tämä on tärkeää etenkin EU:n toimielimille, kuten komissiolle, koska kyseisenlaiset ylikansalliset elimet ovat aina suuremmassa riskissä jäädä kansalaisille etäisiksi. On kuitenkin myös yleisen edun mukaista, että pyrkimykset ylläpitää suhteita kansalaisiin ovat kohtuulliset ja oikeasuhteiset. Jos yhteydenotoista tulee kansalaisen puolelta toistuvaa, ei ehkä ole hyötyä jatkaa yhteydenpitoa.

Oikeusasiamies tutki asiaa ja totesi komission käsitelleen kantelijan esiin ottamia ongelmia ja huolenaiheita useita kertoja. Se oli selittänyt yksityiskohtaisesti glyfosaatin kaltaisen aineiden arvioinnissa käytetyn tieteellisen arviointiprosessin. Mitään päätöstä ei myöskään ollut vielä tehty glyfosaatin hyväksynnän uusimisesta; päätöstä odotettaessa nykyistä hyväksyntää on jatkettu lyhyeksi ajaksi. Oikeusasiamies katsoi, että komissio oli ollut riittävästi yhteydessä kantelijaan ja ettei komission menettelyyn sisältynyt hallinnollista epäkohtaa.

Asia koski Euroopan komission yhteydenpitoa kantelijan, Yhdistyneen kuningaskunnan kansalaisen, kanssa, joka oli ollut siihen yhteydessä yli vuoden ajan rikkakasvien torjunta-aineiden vaikuttavana aineena olevan glyfosaatin hyväksynnän uusimisesta. Useiden kirjeenvaihtojen jälkeen komissio päätti olla vastaamatta kantelijalle enää. Kantelija sanoi jatkaneensa kirjoittamista komissiolle, koska hän uskoi, ettei se ollut käsitellyt asianmukaisesti hänen esittämiään perusteltuja huolenaiheita.

Se on hyvä hallintotapa sille, että julkinen elin vastaa asianmukaisesti kansalaisia. Tämä on

erityisen tärkeää EU:n toimielimille, kuten komissiolle, koska on aina olemassa suurempi riski, että tällaiset ylikansalliset elimet näyttäisivät etäisiltä kansalaisilta. On kuitenkin myös yleisen edun mukaista, että pyrkimykset pitää yllä yhteyksiä kansalaisiin ovat kohtuullisia ja oikeasuhteisia. Jos kansalaisen kirjeenvaihto muuttuu toistuvaksi, kirjeenvaihdon jatkaminen ei ehkä ole hyödyllistä.

Oikeusasiamies tutki asiaa ja totesi, että komissio oli useaan otteeseen käsitellyt kantelijan kirjeissä esiin tuotuja kysymyksiä ja huolenaiheita. Se oli selittänyt yksityiskohtaisesti glyfosaatin kaltaisten aineiden arvioimiseksi käyttöön otetun tieteellisen arviointiprosessin. Glyfosaatin hyväksynnän uusimisesta ei ole vielä tehty päätöstä; päätöstä odotettaessa voimassa olevaa hyväksyntää on pidennetty lyhyellä aikavälillä. Oikeusasiamies päätteli näin ollen, että komissio oli ollut asianmukaisesti yhteydessä kantelijaan ja että komissio ei ollut havainnut hallinnollista epäkohtaa.

Kantelun tausta

1. Kantelija, joka on Yhdistyneen kuningaskunnan kansalainen, kirjoitti Euroopan komissiolle vuosina 2015 ja 2016 useaan otteeseen **glyfosaatin** hyväksynnän **uusimisesta** .

2. **Tausta** on seuraava. Glyfosaattia on vuodesta 2012 lähtien arvioitu EU:n **laajuisen hyväksynnän mahdollista uusimista** varten EU:n lainsäädännössä säädettyjen menettelyjen mukaisesti [1] . Euroopan elintarviketurvallisuusviranomainen (EFSA) käynnisti tammikuussa 2014 vertaisarvioinnin glyfosaattia koskevasta Saksan raportista. Saksa on pääjäsenvaltio, joka vastaa uusimisen arvioinnista. Kansainvälinen syöväntutkimuslaitos (IARC), joka on Maailman terveysjärjestön syöpäjärjestö, julkaisi maaliskuussa 2015 raportin, jonka mukaan glyfosaatti oli ” *todennäköisesti karsinogeeninen ihmisille* ” [2] . Tämän jälkeen komissio pyysi EFSAa tarkastelemaan IARC:n havaintoja tehdessään omat päätelmänsä.

3. **EFSA** totesi marraskuussa 2015, että glyfosaatti ” *ei todennäköisesti aiheuta syöpää aiheuttavaa vaaraa ihmisille eikä näyttö tue luokitusta sen karsinogeenisuuden osalta* ” [3] .

4. Tämän jälkeen EU:n jäsenvaltiot eivät päässeet sopimukseen glyfosaatin hyväksynnän uusimisesta ennen nykyisen hyväksynnän voimassaoloajan päättymistä [4] . Useat jäsenvaltiot katsoivat, että ennen uusimista koskevan päätöksen tekemistä oli aiheellista saada Euroopan kemikaaliviraston riskinarviointikomitean (ECHA) lausunto.

5. Kesäkuussa 2016 **komissio jatkoi väliaikaisesti glyfosaatin hyväksyntää** viimeistään vuoden 2017 loppuun [5] . Se totesi toimineensa näin, jotta ECHAlla olisi aikaa antaa lausuntonsa glyfosaatista. Se täsmensi, että ECHA:n päätelmät otetaan tällöin huomioon, kun jäsenvaltiot ja komissio päättävät glyfosaatin hyväksynnän uusimisesta.

6. Samaan aikaan komissio antoi useita suosituksia glyfosaattipohjaisten tuotteiden käytöstä [6] . Näitä ovat muun muassa glyfosaatin sadonkorjuuta edeltävän käytön tehostettu valvonta ja velvoite minimoida sen käyttö tietyissä paikoissa, kuten julkisissa puistoissa ja leikkikentillä.

7. Kantelija kirjoitti komissiolle glyfosaatin uusimisesta noin 20 kertaa vuosina 2015 ja 2016. Komissio vastasi kantelijalle useita kertoja. Lopulta komissio ilmoitti kantelijalle, että se ei enää vastaisi asiaa koskevaan tulevaan kirjeenvaihtoon, koska se piti sitä toistuvana.

8. Syyskuussa 2016 kantelija teki oikeusasiamiehelle kantelun. Kantelija selvensi, että hän ei ollut niinkään huolissaan siitä, että komissio kieltäytyi vastaamasta hänen kirjeenvaihtoonsa, vaan siitä, että "EU:n virkamiehet eivät olleet puuttuneet näissä kirjeissä esitettyihin erittäin päteviin huolenaiheisiin". Valituksen tekijä väitti erityisesti, että vaikka glyfosaattia "tarkistettiin rikkakasvien torjunta-aineena [...] se on myös biosidi, josta mitään ei sanota".

Tutkimus

9. Oikeusasiamies aloitti kantelua koskevan tutkimuksen ja päätti tutkia, onko komission päätös lopettaa yhteydenpito kantelijan kanssa ja kysymys siitä, onko se todella vastannut hänen esittämiinsä kysymyksiin, liittyvät toisiinsa. Näin ollen tässä tutkimuksessa käsitellään komission päätöstä lopettaa kirjeenvaihto kantelijan kanssa ja myös kysymystä siitä, puuttuiko se hänen huolenaiheisiinsa, jotka koskivat rikkakasvien torjunta-aineen glyfosaatin hyväksymistä.

10. Tämän jälkeen oikeusasiamies analysoi perusteellisesti komission ja kantelijan välistä kirjeenvaihtoa ja pyysi kantelijalta lisätietoja. Hän teki myös oman taustatutkimuksensa.

Väite, jonka mukaan komissio oli virheellisesti lakannut vastaamasta kanteliijaan ja jättänyt käsittelemättä hänen huolenaiheitaan

Kantelijan ja toimielimen esittämät perustelut

11. Kantelija esitti komissiolle useita huolenaiheita glyfosaatin vaikutuksesta ihmisten terveyteen. Hän väitti, että komission lähestymistapa ei ollut tiukka eikä siinä kyetty käsittelemään joitakin tärkeitä asioita. Kantelija kyseenalaisti myös EFSA:n tieteellisen arvioinnin ja Saksan, joka on uusimista koskevasta arviointikertomuksesta vastuussa oleva jäsenvaltio.

12. Komissio selitti kantelijalle glyfosaatin hyväksynnän uusimista koskevan menettelyn, joka oli vielä käynnissä tuolloin. Komissio pani merkille, että Euroopan elintarviketurvallisuusviranomainen (EFSA) ja kaikki muut EU:n jäsenvaltiot suorittivat vertaisarvioinnin Saksan viranomaisten jo tekemästä arvioinnista. Komissio totesi myös suhtautuvansa vakavasti kantelijan esittämiin tietoihin ja huolenaiheisiin. Komissio totesi, että kantelijan mainitsemat julkaisut oli otettu huomioon tieteellisessä arvioinnissa. Se lisäsi, että on toteutettu julkinen kuuleminen, joka on tarjonnut kansalaisille ja muille sidosryhmille foorumin, jossa he voivat ilmaista huolenaiheensa. Se totesi, että EFSA:n päätelmät sekä tausta-asiakirjat (mukaan lukien Saksan kertomus) oli asetettu julkisesti saataville [7] .

13. Lopuksi komissio totesi ymmärtävänsä kansalaisten huolet ja pelot glyfosaatista ja heidän altistumisestaan sille elintarvikkeista ja muista lähteistä. Sen vuoksi on tärkeää varmistaa, että vankka tiede tukee päätöksentekoa. Karsinogeenisuuden osalta komissio totesi, että EFSA:n päätelmää, jonka mukaan glyfosaatti "ei todennäköisesti aiheuta syöpää aiheuttavaa vaaraa

ihmisille ”, tukee YK:n elintarvike- ja maatalousjärjestön ja Maailman terveysjärjestön yhteisen torjunta-ainejäämiä käsitelleen kokouksen (JMPR) toukokuussa 2016 tekemä glyfosaattia koskeva riskinarviointi. Yhteisessä kokouksessa todettiin, että glyfosaatti ” ei todennäköisesti aiheuta syöpää aiheuttavaa riskiä ihmisille ruokavalion kautta tapahtuvasta altistumisesta ” [8] . Komissio totesi, että torjunta-aineita koskeva EU:n sääntelyjärjestelmä on erittäin vankka ja varmistaa, että aineille tehdään perusteellinen tieteellinen arviointi ennen kuin tehdään päätös siitä, voidaanko ne hyväksyä vai ei. Aineet hyväksytään vain, jos on osoitettu, että realistisissa käyttöolosuhteissa ei ole kohtuuttomia vaikutuksia ihmisten tai eläinten terveyteen tai ympäristöön. ” Komissio ilmoitti jatkavansa aineiden poistamista markkinoilta, jos ei voida osoittaa, että tiukat hyväksymiskriteerit täyttyvät.

14. Komissio lähetti kantelijalle noin seitsemän kirjettä ennen kuin se päätti lopettaa vastaamisen.

Oikeusasiamiehen arviointi

15. On hyvä hallintotapa, että julkinen elin on suoraan yhteydessä kansalaisiin, jotka ovat esittäneet yleiseen järjestykseen liittyviä huolenaiheita. Tämä on erityisen tärkeää EU:n toimielimille, kuten komissiolle, koska on olemassa suurempi riski siitä, että ne ylikansallisia eliminä vaikuttavat kansalaisten etäisyydeltä. On kuitenkin myös yleisen edun mukaista, että tällaisen kirjeenvaihdon määrä on kohtuullinen ja oikeasuhteinen. Jos tietyn kansalaisen lähettämä kirjeenvaihto muuttuu toistuvaksi tai liialliseksi, voi olla suhteetonta jatkaa kyseistä kirjeenvaihtoa.

16. Tässä tapauksessa oikeusasiamies toteaa, että komissio on useaan otteeseen käsitellyt kantelijan kirjeissä esiin tuotuja kysymyksiä ja huolenaiheita. Se selitti **yksityiskohtaisesti** glyfosaatin kaltaisten aineiden arvioimiseksi käyttöön otetun tieteellisen arviointiprosessin. Komissio selitti myös, miten se oli käsitellyt karsinogeenisuutta koskevia toisistaan poikkeavia päätelmiä. Erityisesti komissio kertoi kantelijalle, että hänen mainitsemansa julkaisu glyfosaatin biosidiluonnetta koskevan väitteen tueksi oli otettu huomioon kokonaisarvioinnissa [9] . Oikeusasiamies päättelee näin ollen, että komissio on ollut asianmukaisesti yhteydessä kantelijaan. Hän päättelee myös, että kantelijan jatkuva kirjeenvaihto asiasta oli todellakin muuttunut toistuvaksi ja että tämän erityisen kirjeenvaihdon jatkaminen ei näin ollen ollut julkisten varojen asianmukaista käyttöä. Samalla oikeusasiamies myöntää, että kantelijan kirjeenvaihdon jatkaminen hänen kannastaan kuvastaa hänen todellista huoltaan glyfosaatista eikä sen tarkoituksena ollut olla kiusallinen. Oikeusasiamies katsoo kuitenkin kaikissa olosuhteissa, että komission päätös lopettaa kyseinen kirjeenvaihto ei muodostanut hallinnollista epäkohtaa.

17. Kantelija **kyseenalaisti myös EFSA:n tekemän tieteellisen arvioinnin** ja komission päätöksen EFSA:n päätelmien perusteella. Huolimatta komission pyrkimyksistä antaa kantelijalle selityksiä kantelija katsoi, että komissio ei ollut ottanut huomioon hänen esittämiään huolenaiheita glyfosaatin hyväksynnän uusimisen aiheuttamasta vahingosta.

18. Oikeusasiamies toteaa ensinnäkin, että hänellä ei ole asiantuntemusta arvioida asiaan

erikoistuneiden tieteellisten elinten tieteellistä arviointia. Hän voi kuitenkin tarkistaa, ovatko tällaiset elimet antaneet kansalaisille riittävästi tietoa heidän työstään. Nyt käsiteltävän tutkimuksen osalta näyttää siltä, että näin on tapahtunut.

19. Oikeusasiamies toteaa myös, että komissio ei ole uusinut glyfosaatin hyväksyntää. Se on **väliaikaisesti jatkanut** (viimeistään vuoden 2017 loppuun asti) aiempaa hyväksyntäänsä, jotta ECHAN lausunto olisi saatavilla päätettäessä hyväksynnän mahdollisesta uusimisesta. Kemikaaliviraston riskinarviointikomitean lausunto on määrä antaa marraskuun 2017 loppuun mennessä [10]. Kun lausunto on saatavilla, jäsenvaltiot päättävät yhdessä komission kanssa glyfosaatin hyväksynnän uusimisesta. Oikeusasiamies toteaa myös, että sekä EFSA [11] että ECHA [12] ovat järjestäneet tieteellisiä arviointejaan koskevia **julkisia kuulemisia** glyfosaatista.

20. Kuten edellä todettiin, useat tieteelliset elimet – IARC (*”todennäköisesti syöpää aiheuttava ihmisille”*), JMPR (*”todennäköisesti aiheuttaa syöpää aiheuttava riski ihmisille altistumisesta ruokavalion kautta”*) ja EFSA (*”epätodennäköisesti aiheuttaa syöpää aiheuttavaa vaaraa ihmisille”*) – näyttävät päätyneen jonkin verran erilaisiin johtopäätöksiin glyfosaatin karsinogeenisesta potentiaalista. Jotkin näistä vaihteluista voivat johtua näiden tieteellisten elinten käyttämistä erilaisista arviointimenetelmistä. IARC:n päätelmä perustuu erityisesti vaarojen arviointiin, kun taas JMPR:n arviointi on riskinarviointi; ensin mainitussa ei oteta huomioon altistumisen tai nauttimisen tasoa, jolla glyfosaatti todennäköisesti on vaarallinen, kun taas jälkimmäisellä on riski normaalilla tai odotetulla altistus- tai nielemistasolla [13]. Tämä huomioon ottaen komission päätös odottaa ECHA:n tieteellistä lausuntoa vaikuttaa järkevältä lähestymistavalta.

21. Kaiken edellä esitetyn perusteella oikeusasiamies katsoo, että komissio ei ole syylistynyt hallinnolliseen epäkohtaan.

Johtopäätös

Kantelua koskevan tutkimuksen perusteella oikeusasiamies päättää asian käsittelyn tekemällä seuraavan päätelmän [14]:

Komissio ei ole syylistynyt hallinnolliseen epäkohtaan.

Tästä päätöksestä ilmoitetaan kantelijalle ja komissiolle.

Strasbourg, 8.2.2017,

Emily O'Reilly

Euroopan oikeusasiamies

[1] Kasvinsuojeluaineiden markkinoille saattamisesta sekä neuvoston direktiivien 79/117/ETY ja 91/414/ETY kumoamisesta 21.10.2009 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EY) N:o 1107/2009 (EUVL 2009, L 309, s. 1).

[2] <http://www.iarc.fr/en/media-centre/iarcnews/pdf/MonographVolume112.pdf> [Linkki]

[3] <https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/4302> [Linkki]

[4] http://europa.eu/rapid/press-release_MEX-16-2357_de.htm [Linkki]

[5] Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2016/1056, annettu 29 päivänä kesäkuuta 2016, täytäntöönpanoasetuksen (EU) N:o 540/2011 muuttamisesta tehoaineen glyfosaatti hyväksynnän voimassaoloajan pidentämisen osalta (EUVL 2016, L 173, s. 52), saatavilla osoitteessa <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32016R1056> [Linkki]

[6] Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2016/1313, annettu 1 päivänä elokuuta 2016, täytäntöönpanoasetuksen (EU) N:o 540/2011 muuttamisesta tehoaineen glyfosaatti hyväksymisedellytysten osalta (EUVL 2016, L 208, s. 1), saatavilla osoitteessa http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv%3AOJ.L_.2016.208.01.0001.01.ENG [Linkki]

[7] Saatavilla osoitteessa: <https://www.efsa.europa.eu/en/press/news/151119a> [Linkki]

[8] <http://www.who.int/foodsafety/jmprsummary2016.pdf?ua=1> [Linkki]

[9] Komissio totesi erityisesti, että Samselin ja Seneffin julkaisemassa julkaisussa ”Glyfosaatin sytokromi P450 -entsyymien ja aminohapon biosynteesin estäminen suoliston mikrobiomin toimesta: Esittelevä jäsenvaltio oli arvioinut tiet nykyaikaisiin sairauksiin”, Entropy 2013, 15, 1416–1463, ja se oli otettu huomioon glyfosaatin vertaisarvioinnissa. Kantelija tukeutui erityisesti tähän julkaisuun väittäessään, että glyfosaatti oli arvioitava biosidinä.

[10] <https://echa.europa.eu/chemicals-in-our-life/hot-topics/glyphosate> [Linkki]

[11] Ks. tässä yhteydessä päätös asiassa 952/2014/OV Euroopan elintarviketurvallisuusviranomaisen (EFSA) julkisesta kuulemismenettelystä glyfosaatin rikkakasvien torjunta-aineen hyväksynnän uusimiseksi, saatavilla osoitteessa <https://www.ombudsman.europa.eu/cases/decision.faces/en/61376/html.bookmark> [Linkki]

[12]

https://echa.europa.eu/view-article/-/journal_content/title/public-consultation-on-the-harmonised-classification-and-labeling

[Linkki]

[13] Täydellisempää selitystä on osoitteessa <http://www.who.int/foodsafety/faq/en/> . [Linkki]

[14] Tietoa oikeusasiamiehen uudelleentarkastelumenettelystä on saatavilla [verkkosivustolla](#) [Linkki]: <http://www.ombudsman.europa.eu/en/atyourservice/complainantsrights.faces> [Linkki]